

TERELŐKUTYÁK KÉPESSÉGVIZSGÁLATA

1.

A teszt pásztor-és juhászkutyák adottságainak mérésére alkalmas. A feladatok teljesítése lehetőséget biztosít a kutya természetes képességeinek korai felmérésére, és irányt mutathat a későbbiek során a tenyészkiválasztáshoz is, hogy a legjobb karakterű kutyák kerülhessenek tenyésztésbe. Komolyabb versenyfeladatok teljesítésére a kutya csak szakértő kiképzéssel és gyakorlással lesz alkalmas, melynek során a legtehetségesebb kutyák a tökéletességig fejleszthetik ösztönös adottságaikat.

2.

A teszten 6 hónapos és két éves kor közötti juhász- és pásztorokutyák vehetnek részt, lehetőleg mindenfajta terelési előképzettség nélkül, de néhány alapszintű gyakorlat (állj, ül, fekszik, gyere) ismeretében. A teszten résztvevő kutyáknak FCI regisztrációs lappal kell rendelkezniük.

3.

A rendezvény során a kutya által okozott mindenfajta kárért és sérülésért a tulajdonosa felel.

4.

A kutya azonosságának megállapítása a tetoválás vagy mikrochip ellenőrzésével a bíró feladata a vizsga megkezdése előtt. Szintén a bíró hatáskörébe tartozik annak megállapítása, hogy a résztvevő szukák nem vemhesek-e, nem szoptatnak vagy nem tüzelnek-e, illetve, hogy a kanok nem félheréjűek vagy rejtett heréjűek, mert ezekben az esetekben a kutya nem állhat pályára.

5.

A vizsga két részből áll: az első a kutya viselkedését, karakterét vizsgálja, a második a tereléshez szükséges adottságokat.

6.

A rendező szervezet feladata az állatorvosi felügyelet, a megfelelő terület, a karám és az egyéb szükséges feltételek biztosítása. A nyáj/csorda számára egy kerítéssel határolt pályán belül egy kör vagy ovális alakú, biztonságosan zárt karámot kell felállítani, juhok és kecskék esetén 10-15, marhák esetén 15-20 méter átmérővel. Az állatok száma: minimum 6 db juh/kecske, illetve minimum 4 db marha. Az állatoknak egészségésnek, jó kondíciójúnak és jól azonosíthatónak kell lenniük. A falkát gyakran, 3-4 kutyánként cserélni kell. A pihenő állatok számára árnyékos helyet és vizet kell biztosítani. A stressz és fáradtság első tüneteinek megjelenésekor a falkát azonnal le kell cserélni.

Viselkedés vizsgálata

A gyakorlatok leírása, bírálati szempontok:

1. A kutya viselkedése egy idegen személy megjelenésekor:

A bíró a versenyző megjelenése előtt bemegy a kijelölt területre. A kutya pórázon van (kb. 2 méter hosszúságú póráz javasolt). Egy perc elteltével egy normál utcai öltözékben lévő, a kutya számára idegen személy a bíró utasítására megjelenik és nyugodt lépésben a felvezető és a kutya felé megy. A kutya előtt kb. 1-2 méterre megáll, nyugodt, barátságos hangnemben elbeszélget a kutya vezetőjével, majd a bíró intésére normál lépésben elhagyja a helyszínt.

2. A kutya viselkedése egy rendszertelenül mozgó 4-5 fős ember csoportban:

A versenyző az 1. feladatban leírt kijelölt területen a kutyát pórázon vezetve egy rendszertelenül mozgó, 4-5 fős embercsoporton halad át oda-vissza. A csoport tagjainál kutya nem lehet, egymástól kb. 2-3 lépésnyi távolságot tartva mozognak.

3. Együtt mozgás (20 m):

A kutya figyelmességét, gazdájához való kötődését egy póráz nélküli, rövid séta során kell a párosnak bemutatnia. A gyakorlat alatt a felvezető nem adhat utasításokat, a kutyának szabad akaratából kell követnie gazdáját – nem kell láb mellett haladnia, de mozgásának tempója és iránya alkalmazkodjon a felvezető változó irányú és tempójú haladási üteméhez.

4. Helybenmaradás

A 3. gyakorlat befejeztével a felvezető tetszőleges testhelyzetben otthagyja a kutyát, majd 20 m-re eltávolodik tőle. A kutya testhelyzetén változtathat a gyakorlat végrehajtása alatt, de a számára kijelölt helyet nem hagyhatja el.

5. Behívás

A bíró jelére a felvezető 20 m-re eltávolodik a kutyától, majd behívja. A kutyának a hívásra egyenesen a felvezetőhöz kell mennie, és egy méteren belül megállnia, hogy a felvezető megérinthesse.

Az egyes feladatokra kiadható minősítések: megfelelt – nem felelt meg.

Ha a páros legalább három feladatra “nem felelt meg” minősítést kapott, a vizsgát nem folytathatja.

Terelőmunka

1.Kapcsolatfelvétel a falkával: A falka egy zárt karámban van, ahol a kutya jól láthatja őket, de nem mehet be hozzájuk. A kutya és felvezetője 50 m távolságból indulnak: kb 10 m. megtétele után a felvezető lecsatolja a pórázt, **és innentől fogva nem ad ki egyetlen parancsot sem.** A bíró utasítására a felvezető egyenes vonalban megindul a karám felé. A bíró eközben figyeli a kutya viselkedését és, hogy mi az a távolság, amit elérve a kutya érdeklődést kezd mutatni az állatok iránt. Az érdeklődés hiánya, a félelem vagy az agresszivitás hibának minősül. Amennyiben a kutya agresszivitást mutat az állatok felé, a bíró eldöntheti, hogy engedélyezi-e a vizsga folytatását, vagy kizárja a kutyát. Kiemelten jó bírálatot kaphat az a kutya, amelyik már a karámon kívül is késztetést mutat a nyáj körbefutására.

Értékelés: kitűnő – megfelelt – nem felelt meg

2. Terelési képesség vizsgálata: amennyiben a kutya az előző feladat során erős indíttatást mutatott, hogy bejusson a falkához, a bíró engedélyezi az asszisztenciának az állatok kiengedését a karámból. A kutya megközelíti az állatokat először pórázon, majd később, szintén a bíró döntése alapján, póráz nélkül. Vezényszavak használata és a kutya biztatása megengedett.

-A kutya viselkedése az állatokkal az alábbi jellemzők alapján kerül leírásra:

- 1.Az állatok megközelítése, és közelükben történő mozgás,
- 2.Közömbösség, agresszivitás, félelem

Értékelés: kitűnő – megfelelt – nem felelt meg

Értékelés: a bíró értékeli a kutya temperamentumát, az állatok felé mutatott érdeklődését, a nyáj megközelítésének módját, a körbefutásra mutatott hajlamot, esetlegesen a “ balanszólást”, ugatást, agresszivitást, bizonytalanságot, félelmet. A bírónak különös figyelemmel kell lennie a kutya fajtajellegére, és az ebből adódó viselkedésformákra. (ugatás, távolságtartás, csipkedés, illetve a mozgás általános megfigyelése)

Az egyes feladatokra kiadható minősítések: kitűnő – megfelelt – nem felelt meg.

A kutya nem kaphat vizsgabizonyítványt, ha a vizsga második részében bármelyik feladatra Nem felelt meg minősítést kapott, illetve, ha az első részben három feladatra Nem felelt meg minősítést kapott.

Minden egyéb esetben a bíró dönt a vizsga érvényességéről.